

Dramaturgia scrisă de la 23 August 1944 și până astăzi se cuvine a fi recitită cu atenție. Se va vedea atunci că nu tot ce s-a creat timp de 27 de ani aici la noi a fost scris pe nisip și pe cenușă. Multe piese create în această epocă pot fi revăzute de autorii lor și redată cu folos tinerilor noștri spectatori.

Dramaturgia țărilor socialiste trebuie mai bine cunoscută și comunicată publicului în traduceri artistice, făcute de oamenii noștri de teatru.

Dramaturgia progresistă universală, scrisă de multe ori în condiții eroice, în Occident, trebuie cunoscută și jucată la noi în condiții dintre cele mai bune și, de asemenea, în traduceri admirabile, făcute de scriitorii de teatru pricepuți.

După cum se vede, întreaga noastră mișcare teatrală se află în fața unor sarcini uriașe. N-aș putea să fac o departajare. Dramaturgii, regizorii, directorii de teatru, factorii de răspundere din mișcarea teatrală sînt toți la fel de interesați. Dramaturgii — ca să scrie piese și să militeze pentru elaborarea teoriei literare, a unei teorii literare contemporane, care să ne ferească de confuzii. Chiar adineauri îl auzeam pe tovarășul Ciulei avansînd o teorie, după părerea mea, cel puțin hazardată. După părerea tovarășului Ciulei, între realismul epocii capitaliste și realismul epocii noastre este o soluție de continuitate. O asemenea ipoteză este familiară proletcultiștilor. Realismul epocii noastre este realismul întregii culturi realiste. Realismul epocii socialiste este expresia acumulării întregii culturi universale, urcată pe o treaptă superioară.

O muncă dintre cele mai grele și mai încercată de răspundere stă în fața Comitetului nostru de cultură și artă. Fiîndcă sîntem în faza unor inițiative entuziaste, cînd ne sînt infuzate mari speranțe tuturor celor care muncim în teatru; să fim atenți și să știm că, în asemenea momente, își fac loc și excesele de „principalitate“, camuflînd, de cele mai multe ori, fuga de răspundere. Vor fi probabil și „săriri dincolo de cal“, pseudonimul unui voluntarism camuflat și refutat. Să le facem față cu curaj și hotărîre. Numai că, în direcția acestui curaj și a acestei hotărîri nu există „noi“ și „voi“, nu sîntem „noi, oamenii de teatru“, și ei, „cei de la Comitet“, ci sîntem numai „Noi“, toți împreună, toți cei ce răspundem solidar pentru viitorul culturii teatrale românești. Să muncim astfel încît noi toți laolaltă să fim demni de însemnătatea fundamentală a documentelor de partid pe care le-am luat astăzi în discuție aici.

TIBERIU PENȚIA

directorul Teatrului „Victor Ion Popa“
din Birlad :

Consider că actuala consfătuire reprezintă un moment deosebit de important în viața teatrelor de pe cuprinsul patriei noastre.

Atît referatul Direcției Teatrelor, care cuprinde o arie vastă de probleme, cît și luările de cuvînt, creează o bază foarte serioasă pentru soluționarea problemelor pe care le avem în această nouă etapă, care se deschide în fața noastră; ele trebuie rezolvate printr-o serie de acțiuni concrete, prin traducerea în viață a unității de acțiune între factorii de bază ai mișcării teatrale. Nu depinde numai de teatre ca mișcarea noastră teatrală să progreseze. Este necesară o strînsă colaborare între teatre, dramaturgi (care furnizează baza ideologică a teatrului, repertoriul), critica de artă, factorii îndrumători (C.S.C.A.). Consider că stabilirea acestei unități de acțiune, pe baza cunoașterii profunde a realității teatrelor, este o necesitate.

În legătură cu teatrul nostru, deși am fost uneori tentați de facil și trebuia să evităm aceste tentații, peste 50% din repertoriu aparține dramaturgiei originale noi, și, în general, marea majoritatea celei clasice românești sau universale. Deci, teatrul nostru, ca și celelalte teatre, și-a îndeplinit datoria și pînă acum; asigurîndu-vă de întreaga noastră dăruire față de spiritul documentelor de partid, nu putem decît să avem deplina încredere că și lucrările consfătuirii noastre de astăzi vor contribui la eliminarea lipsurilor, la îmbunătățirea muncii noastre.